

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. kovo 4 d.
(OR. fr)

6877/22

JAI 291
FREMP 52

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: Tarybos išvados dėl kovos su rasizmu ir antisemitizmu

Delegacijoms pridedamas išvadų pirmiau nurodyta tema tekstas, kurį 2022 m. kovo 4 d. patvirtino Taryba (teisingumo ir vidaus reikalai).

TARYBOS IŠVADOS dėl kovos su rasizmu ir antisemitizmu

Europos Sąjungos Taryba

- a. **ATSIŽVELGDAMA** į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos preambulę ir 2 straipsnį, 3 straipsnio 3 dalį ir 6 straipsnį,
- b. **ATSIŽVELGDAMA** į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 10 ir 19 straipsnius,
- c. **ATSIŽVELGDAMA** į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją ir ypač į jos 1, 2, 3, 5, 6, 7, 10, 20, 21, 22, 51 ir 52 straipsnius,
- d. **ATSIŽVELGDAMA** į 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyvą 2000/43/EB, įgyvendinančią vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės,
- e. **ATSIŽVELGDAMA** į 2008 m. lapkričio 28 d. Tarybos pamatinį sprendimą 2008/913/TVR dėl kovos su tam tikromis rasizmo ir ksenofobijos formomis bei apraiškomis baudžiamosios teisės priemonėmis,
- f. **ATSIŽVELGDAMA** į Direktyvą 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai, ir kurioje konkrečiai paminimos neapykantos nusikaltimų aukos,
- g. **ATSIŽVELGDAMA** į 2013 m. gruodžio 6 d. Tarybos išvadas dėl kovos su neapykantos nusikaltimais Europos Sąjungoje,
- h. **ATSIŽVELGDAMA** į 2018 m. gruodžio 6 d. Tarybos deklaraciją dėl kovos su antisemitizmu ir bendro saugumo požiūrio siekiant geriau apsaugoti žydų bendruomenes ir institucijas Europoje plėtojimo ir 2020 m. gruodžio 2 d. Tarybos deklaraciją dėl kovos su antisemitizmu integravimo į visas politikos sritis,
- i. **ATSIŽVELGDAMA** į 2020 m. rugsėjo 18 d. Komisijos pateiktą 2020–2025 m. Europos Sąjungos kovos su rasizmu veiksmų planą,

- j. **ATSIŽVELGDAMA** į 2021 m. spalio 5 d. Komisijos pateiktą Europos kovos su antisemitizmu ir žydų gyvenimo puoselėjimo strategiją,
- k. **ATSIŽVELGDAMA** į 2021 m. spalio 21–22 d. Europos Vadovų Tarybos išvadą, kuriose palankiai vertinama ES kovos su antisemitizmu ir žydų gyvenimo puoselėjimo strategija ir pažymima, jog 2021 m. spalio 13 d. Malmėje įvykęs tarptautinis Holokausto aukų atminimo ir kovos su antisemitizmu forumas primena, kad reikia negailėti pastangų kovojant su visų formų antisemitizmu, rasizmu ir ksenofobija,
- l. **ATSIŽVELGDAMA** į 2021 m. gruodžio 9 d. pateiktą Komisijos komunikatą „Ištraukėsnė ir geresnė apsaugą užtikrinanti Europa: į ES nusikaltimų sąrašą įtraukiama neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimai“,
- m. **IŠKILMINGAI PRIMINDAMA**, kad Europos Sąjunga yra teisės sąjunga, grindžiama bendromis vertybėmis, be kita ko, pagarba žmogaus orumui, laisve, lygybe, demokratija, pagarba žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises. Valstybės narės įsipareigojo užtikrinti savo jurisdikcijos teritorijoje visiems žmonėms Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje ir Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje įtvirtintas teises ir laisves, ir užtikrinti, kad žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės būtų visuotinės, nedalomos, tarpusavyje priklausomos ir tarpusavyje susijusios;
- n. **KADANGI** Europos Sąjunga propaguoja visuomenę, kurioje vyrauja pliuralizmas, nediskriminavimas, tolerancija, teisingumas, solidarumas ir lygybė; todėl nustatydama ir įgyvendindama savo politikos kryptis ir veiksmus Sąjunga siekia kovoti su bet kokia diskriminacija, grindžiama bet kuriuo motyvu, kaip nurodyta Pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnyje;
- o. **KADANGI** Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija, kuri yra privaloma Sąjungos institucijoms ir valstybėms narėms, kai jos įgyvendina Sąjungos teisę, apsaugo, inter alia, lygybė, teisė į orumą, teisė į gyvybę, teisė į pagarbą privatumui ir šeimos gyvenimui, minties, sąžinės ir religijos laisvė bei saviraiškos laisvė;
- p. **KADANGI** ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintos vertybės sudaro Europos Sąjungos tapatybę, Europos Sąjungos Tarybai jos yra labai svarbios, ir būtent Europos Sąjungos institucijos bei organai, taip pat valstybės narės turi visapusiškai gerbti ir garantuoti šias vertybes;

- q. **SMERKDAMA** nerimą keliantį rasistinių ir antisemitinių incidentų daugėjimą Europos Sąjungos valstybėse narėse, taip pat rasistinių ir antisemitinių neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos aštrėjimą, Holokausto neigimą bei iškraipymą ir sąmokslų teorijas internete ir realiame gyvenime, visų pirma COVID-19 pandemijos kontekste;
- r. **SMERKDAMA**, kad rasizmas ir antisemitizmas gali nuvesti ir nuvedė prie smurtinio ekstremizmo ir terorizmo apraiškų;
- s. **ATSIŽVELGDAMA** į Europos Tarybos Europos komisijos kovai su rasizmu ir netolerancija atliktą darbą, visų pirma į 1996 m. spalio 4 d. priimtą Bendrosios politikos rekomendaciją Nr. 1 dėl kovos su rasizmu, ksenofobija, antisemitizmu ir netolerancija, 2004 m. birželio 25 d. priimtą ir 2021 m. liepos 1 d. peržiūrėtą Bendrosios politikos rekomendaciją Nr. 9 dėl antisemitizmo prevencijos ir kovos su juo;
- t. **ATSIŽVELGDAMA** į 2021 m. liepos 13 d. JT rezoliuciją dėl afrikiečių ir Afrikos kilmės žmonių žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių propagavimo ir apsaugos nuo teisėsaugos pareigūnų vykdomo perteklinio jėgos naudojimo bei kitų žmogaus teisių pažeidimų užtikrinant transformatyviuosius pokyčius siekiant rasinio teisingumo bei lygybės ir į 2022 m. sausio 20 d. JT rezoliuciją dėl Holokausto;
- u. **PAŽYMĖDAMA**, kad nors internetas ir socialinės medijos suteikia naujų erdvių saviraiškos laisvei, jie taip pat gali būti naudojami rasistiniams ir antisemitiniui turiniui skleisti, sudaryti sąlygas naujoms asmenų ir grupių persekiojimo formoms ir fizinio bei psichologinio smurto kurstymui, ir kartu suteikti nusikaltimų vykdytojams anonimiškumą, taigi ir nebaudžiamumo jausmą;
- v. **PALANKIAI VERTINDAMA** Europos Komisijos iniciatyvas, pateiktas jos parengtame ES kovos su rasizmu veiksmų plane, t. y. sukurti pogrupį 2020–2025 m. ES kovos su rasizmu veiksmų planui įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu, suburiant valstybių narių atstovus ir ES nuolatinį kovos su rasizmu pilietinės visuomenės organizacijų forumą;
- w. **PALANKIAI VERTINDAMA** Europos Komisijos iniciatyvas, pateiktas Europos kovos su antisemitizmu ir žydų gyvenimo puoselėjimo strategijoje, t. y. sukurti valstybės nares, žydų bendruomenių atstovus ir atitinkamas suinteresuotąsias šalis vienijančią nuolatinę struktūrą kaip darbo grupę klausimu, kaip įgyvendinti kovos su antisemitizmu ir žydų gyvenimo puoselėjimo strategiją, ir organizuoti kasmetinį pilietinės visuomenės forumą antisemitizmo klausimais;
- x. **PALANKIAI VERTINDAMA** Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros darbą renkant duomenis apie rasizmą ir antisemitizmą, visų pirma jos metines Europos Sąjungoje užregistruotų antisemitinių incidentų apžvalgas ir 2018 m. lapkričio 28 d. paskelbtą ataskaitą „Būti juodaodžiu ES“;

- y. **ATSIŽVELGDAMA** į tai, kad, nepaisant neginčijamų skiriamųjų ypatybių, rasizmas ir antisemitizmas – tai reiškiniai, neigiantys asmenų tarpusavio lygybę; jie vienodai grėsmingi mūsų visuomenei ir abu reikalauja tvirto politinio atsako, kuriuo turėtų būti atsižvelgiama į jų atitinkamus ypatumus, taip pat bendrumus;
- z. **STENG DAMASI** užtikrinti, kad Taryba, atsižvelgdama į Europos Sąjungos kovos su rasizmu veiksmų plane bei Europos kovos su antisemitizmu ir žydų gyvenimo puoselėjimo strategijoje numatytas Komisijos stebėsenos ataskaitas ir valstybių narių teikiamą informaciją, imtųsi tinkamų ir reguliarių tolesnių veiksmų;

Europos Sąjungos Taryba, turėdama omenyje subsidiarumo principą, prašo valstybių narių:

1. **PARENGTI** nacionalinius veiksmų planus ir (arba) strategijas ir pasistengti tai padaryti iki 2022 m. pabaigos, kaip numatyta 2020 m. rugsėjo 18 d. Europos Komisijos priimtame ES kovos su rasizmu veiksmų plane ir 2021 m. spalio 5 d. Europos Komisijos priimtoje ES kovos su antisemitizmu ir žydų gyvenimo puoselėjimo strategijoje;
2. **PATVIRTINTI IR NAUDOTI** teisiškai neprivalomas darbinės antisemitizmo ir Holokausto neigimo bei iškraipymo apibrėžtis, kurias priėmė Tarptautinis Holokausto aukų atminimo aljansas, kaip naudingas gaires švietimo ir mokymo tikslais, be kita ko, teisėsaugos ir teisminėms institucijoms;
3. **DIDINTI** gyventojų **INFORMUOTUMĄ** apie kovą su visų formų rasizmu ir antisemitizmu, palaikant pareigą atminti rasistinio ir antisemitinio smurto bei neapykantos nusikaltimų aukas, be kita ko, vykdant švietimą apie istorines ir šiuolaikines rasizmo, vergijos apraiškas, taip pat apie Holokaustą ir apie tai, kaip antisemitizmas nuvedė prie to;

šiuo atžvilgiu minėti atitinkamas datas, susijusias su rasizmu ir antisemitizmu, pvz., Tarptautinę Holokausto atminimo dieną, Europos romų Holokausto atminimo dieną, Tarptautinę kovos su rasine diskriminacija dieną ar Tarptautinę vergovės panaikinimo dieną, propaguoti atminimo vietas ir iniciatyvas, kuriomis siekiama paminėti tokių rasistinių ir antisemitinių aktų aukas;
4. **SKATINTI**, be kita ko, finansiškai, švietimą ir mokslinius tyrimus, taip pat puoselėti žinias apie žydų gyvenimą, antisemitizmą ir Holokaustą, rasizmą ir vergiją;
5. **APSVARSTYTI GALIMYBĘ PARENGTI** Komisijos aukšto lygio grupėse neapykantos kalbos ir neapykantos nusikaltimų klausimais ir Nediskriminavimo, lygybės ir įvairovės aukšto lygio grupėje, taip pat bendradarbiaujant su Pagrindinių teisių agentūra, bendrą metodiką rasinių ir antisemitinių incidentų kiekybiniam ir kokybiniam vertinimui bei jų palyginimui tiek laiko atžvilgiu, tiek tarp valstybių narių;

6. **UŽTIKRINTI**, kad nacionaliniai kovos su rasizmu ir antisemitizmu koordinatoriai arba koordinavimo mechanizmai, viešosios įstaigos ir institucijos, lygybės įstaigos, taip pat atitinkami suinteresuotieji subjektai, pavyzdžiui, socialiniai partneriai, pilietinės visuomenės organizacijos ir įsitraukusios grupės, glaudžiai bendradarbiautų rengiant prevencines priemones ir vertinant tokių priemonių veiksmingumą;
7. **KURTI** nacionalines žmogaus teisių institucijas laikantis Paryžiaus principų, taip pat remti tvirtas lygybės įstaigas, priimti teisės aktų sistemą, pagal kurią jos galėtų savo vaidmenį atlikti nepriklausomai, ir suteikti joms pakankamai išteklių, kad savo užduotis jos galėtų vykdyti veiksmingai;
8. **PROPAGUOTI**, nepažeidžiant teisės naudotis saviraiškos laisve, kultūrą, kuriai būdinga tolerancija, įtraukumas ir abipusė pagarba tiek virtualioje, tiek nevirtualioje aplinkoje, visų pirma puoselėjant supratimo kultūrą ir atmušant norą vartoti stereotipinius neigiamus individų bei grupių vaizdinius ir konspiracinius mitus dėl motyvų, kad jie iš tiesų ar įsivaizduojamai priklauso etninėms ar religinėms grupėms;
9. **RAGINTI** įvairias žiniasklaidos priemones, visų pirma socialinę žiniasklaidą, technologijų ir ryšių sektorius, įgyvendinti elgesio kodeksus, dėl kurių susitarta Europos lygmeniu ir kuriuose įtvirtintas jų įsipareigojimas gerbti lygybės ir nediskriminavimo principus, taip pat teisę į saviraiškos ir informacijos laisvę, taip pat raginti juos parengti ir priimti sprendimus, kurie sudarytų galimybę jiems greitai aptikti, įvertinti ir pašalinti neteisėtą, be kita ko, rasistinio ir antisemitinio pobūdžio neapykantos kalbą internete;
10. **STIPRINTI** nacionalinių tyrimo ir teisminių institucijų gebėjimus patraukti baudžiamojon atsakomybėn už neteisėtus rasistinius ir antisemitinius neapykantos nusikaltimus ir neapykantos kalbą internete, laikantis saviraiškos laisvės, be kita ko, sukuriant tokias priemones kaip nacionaliniai interneto stebėsenos centrai ir platformos, kuriuose žmonės galėtų pranešti apie neapykantos kupiną turinį;
11. **DIDINTI SAVO PASTANGAS SIEKiant UŽTIKRINTI** nuo rasizmo ir antisemitizmo aktų nukentėjusioms grupėms priklausančių asmenų saugumą, taip pat aplinkui religines institucijas, religinių apeigų vietas ir religines mokyklas, be kita ko, kultūrinių ar religinių renginių metu;
12. **PASMERKTI** visų formų diskriminaciją dėl tikros ar įsivaizduojamos etninės kilmės ar religinių įsitikinimų; užtikrinti tinkamą teisminį atsaką laikantis 2008 m. lapkričio 28 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2008/913/TVR dėl kovos su tam tikromis rasizmo ir ksenofobijos formomis bei apraiškomis baudžiamosios teisės priemonėmis;

13. **ĮTRAUKTI** atitinkamai į pirminį ir tęstinį teisėsaugos bei teisminių institucijų mokymą tiek nacionaliniu, tiek ES lygmeniu turinį apie kovą su diskriminacija dėl tikros ar įsivaizduojamos etninės kilmės, religinių įsitikinimų ar kultūrinės aplinkos ir vystyti geriausią praktiką aukų identifikavimo ir paramos joms srityse remiantis, be kita ko, Pagrindinių teisių agentūros ir Teisėsaugos mokymo agentūros (CEPOL) darbu, kai būtina;
14. **SKATINTI** visų rasistinių ir antisemitinių incidentų aukas ir liudininkus pranešti apie tuos incidentus ir teikti skundus, be kita ko, naudojantis skaitmeninėmis priemonėmis, kartu sudarant palankesnes sąlygas susijusiam procesui, tuo tikslu rengiant konkrečias informavimo ir informuotumo didinimo kampanijas ir prireikus teikiant pagalbą, įskaitant psichologinę, socialinę ir materialinę paramą, taip pat užtikrinti, kad tokie pranešimai būtų tiriami;
15. **IMTIS** visų tinkamų priemonių, kad būtų užtikrinta tinkama kompensacija už rasistinių ir antisemitinių incidentų, kurie valstybėse narėse yra kriminalizuoti, aukų patirtą žalą;
16. **TEIKTI** paramą, be kita ko, finansinę paramą, pilietinės visuomenės iniciatyvoms, kuriomis padedama šių incidentų aukoms pranešimo ir kompensavimo procesų metu;

Europos Sąjungos Taryba,

17. **PALANKIAI VERTINDAMA** Komisijos iniciatyvas, visų pirma:
- 2015 m. gruodžio mėn. kovos su antisemitizmu koordinatoriaus, o 2021 m. – kovos su rasizmu koordinatorius paskyrimą;
 - ES kovos su neapykantos kalba ir neapykantos nusikaltimais aukšto lygio grupės sukūrimą;
 - ES nediskriminavimo, lygybės ir įvairovės aukšto lygio grupę sukūrimą;
 - ES kovos su rasizmu veiksmų plano įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu pogrupio sukūrimą;
 - darbo grupės ES kovos su antisemitizmu ir žydų gyvenimo puoselėjimo strategijai įgyvendinti sukūrimą;
 - Europos Sąjungos kovos su neapykantos kalba internete elgesio kodeksą;

PRAŠO Komisijos:

18. **REMTI** kovą su visų formų rasizmu ir antisemitizmu kaip Europos Sąjungos prioritetą ir remti valstybes nares siekiant užtikrinti, kad būtų parengti standartai, kuriais užtikrinama visapusiška apsauga nuo rasizmo ir antisemitizmo;
19. **UŽTIKRINTI**, kad kovos su rasizmu koordinatoriui ir kovos su antisemitizmu ir žydų gyvenimo puoselėjimo koordinatoriui būtų skirta pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių, kad jie savo vaidmenis galėtų atlikti visapusiškai, ir kad būtų palaikomas reguliarus dialogas su suinteresuotaisiais subjektais;
20. **PASIŪLYTI** daugiau finansavimo galimybių daugiametės finansinės programos ribose, siekiant padėti nacionalinėms žmogaus teisių institucijoms, lygybės įstaigoms ir kitoms viešosioms įstaigoms bei institucijoms vystyti ekspertines žinias apie ES pagrindinių teisių chartijos taikymą nacionaliniu lygmeniu, laikantis Pagrindinių teisių chartijos taikymo ES stiprinimo strategijos;
21. **REMTI**, be kita ko, finansiškai, vietos valdžios institucijų ir atitinkamų pilietinės visuomenės organizacijų gebėjimų stiprinimą kovojant su rasizmu ir antisemitizmu, visų pirma skatinant jas vystyti projektus, kuriais siekiama didinti socialinę sanglaudą, pavyzdžiui, tarpininkavimą, konfliktų sprendimą ir religijų dialogą;
22. **TEIKTI** naujausią informaciją apie pažangą, padarytą įgyvendinant ES kovos su rasizmu veiksmų planą ir Kovos su antisemitizmu ir žydų gyvenimo puoselėjimo strategiją, taip pat apie susijusias nacionalines iniciatyvas tuo atžvilgiu, skelbiant tarpines ataskaitas, kuriose būtų pateikiama analizė ir rezultatai.
